

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนเบญจมราชูทิศจังหวัดจันทบุรี 14 ห้องเรียน รวม 665 คน

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี 2 ห้องเรียน 60 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จากนั้นจับสลากเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้ดังนี้

2.1 กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/6 จำนวน 30 คน ที่ได้รับการสอนอ่าน เพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ

2.2 กลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/8 จำนวน 30 คน ที่ได้รับการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยด้วยวิธีสอนอ่านแบบปกติ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยด้วยวิธีการสอนอ่านแบบกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ จำนวน 8 แผน 4 หน่วยการเรียนรู้

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยด้วยวิธีสอนอ่านแบบปกติ จำนวน 8 แผน 4 หน่วยการเรียนรู้

1.3 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทย ซึ่งเป็นข้อสอบ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

2. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทย ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ตามขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 ศึกษาหนังสือ ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

2.1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สาระที่ 1 : การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

2.1.3 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนอ่าน ด้วยกระบวนการสอนอ่านปฏิบัติการ

2.1.4 ศึกษาขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ ซึ่งมีขั้นตอนในการสอนอ่าน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการอ่าน

ขั้นที่ 3 ขั้นการขยายประสบการณ์การเรียนรู้

2.1.5 กำหนดเนื้อหา เวลาเรียน และกิจกรรมที่นำมาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 2 ชั่วโมง ซึ่งแต่ละแผน มีองค์ประกอบดังนี้

1) มาตรฐานการเรียนรู้

2) ผลการเรียนรู้

3) จุดประสงค์การเรียนรู้

4) สาระการเรียนรู้

5) กิจกรรมการเรียนรู้

6) สื่อการเรียนการสอน/แหล่งเรียนรู้

7) การวัดและประเมินผล

2.1.6 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทย ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเป็นเวลา 16 ชั่วโมง

2.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อ พิจารณาความเหมาะสมแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของภาษา เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผล โดยผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) เป็นผู้เชี่ยวชาญในหลักสูตรภาษาไทย
- 2) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การสอนภาษาไทย ครูผู้สอนดีเด่น
- 3) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาภาษาไทย
- 4) เป็นผู้สอน ผู้ตรวจ ผู้เชี่ยวชาญในด้านแผนการจัดการเรียนรู้
- 5) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล

2.1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.2 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมด้วยวิธีการ สอนอ่านแบบปกติ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ศึกษาหนังสือ ตำรา และคู่มือครูที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนอ่านแบบปกติ

2.2.2 ศึกษาขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบปกติ ซึ่งมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
- 2) ขั้นสอน
- 3) ขั้นสรุป

2.2.3 กำหนดเนื้อหา เวลาเรียน และกิจกรรมที่นำมาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการ เรียนรู้ การวัดและประเมินผล โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 2 ชั่วโมง ซึ่งแต่ละแผน มีองค์ประกอบดังนี้

- 1) มาตรฐานการเรียนรู้
- 2) ผลการเรียนรู้
- 3) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 4) สาระการเรียนรู้
- 5) กิจกรรมการเรียนรู้
- 6) สื่อการเรียนการสอน/แหล่งเรียนรู้
- 7) การวัดและประเมินผล

2.2.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทย ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบปกติ จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเป็นเวลา 16 ชั่วโมง โดยเลือกวรรณกรรมไทยประเภทเรื่องสั้น บทความ สารคดี นวนิยาย และบทร้อยกรอง

2.2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของภาษา เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ การวัด และประเมินผล จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง

3.1 การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทย

3.3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทย

3.3.2 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่คาดหวังแล้วนำไปสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทย เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือกให้ครอบคลุมสาระ และพฤติกรรมที่ต้องการวัดจำนวน 50 ข้อ ดังตาราง 1

ตาราง 1 การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเข้าใจวรรณกรรมไทย

ระดับความเข้าใจ	เรื่องสั้น	บทความ-สารคดี	บทร้อยกรอง	นวนิยาย	รวม/ข้อ
1. เข้าใจตามตัวอักษร	4	6	3	3	16
2. เข้าใจแบบตีความ	4	4	5	3	16
3. เข้าใจอย่างมีวิจารณญาณ	3	2	2	1	8
	11	12	10	7	40

3.3.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทย ที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และความครอบคลุมของคำถาม เพื่อปรับปรุงแก้ไข

3.3.4 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหา ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการวัด จำนวน 40 ข้อ (IOC) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2544 : 117) และคัดเลือกรายข้อทดสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป

3.3.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านวรรณกรรมไทยไปทดลอง ใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 30 คน ที่เรียนวรรณกรรมไทยมาแล้ว

3.3.6 ตรวจสอบคำตอบแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ วรรณกรรมไทยโดยข้อ ที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน นำผลคะแนนการทดสอบ มาวิเคราะห์เป็นรายข้อ เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR 20 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 130 - 137) ซึ่งได้ ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง .27 - .70 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .33 - .57 และค่า ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ .91

4.1 นำแบบทดสอบที่มีคุณภาพจำนวน 40 ข้อ ไปทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ตาราง 2 แสดงขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล	ระยะเวลา
1. จัดประชุมนิเทศเพื่อความเข้าใจกับนักเรียนถึงกระบวนการเรียน บทบาทของนักเรียนเป้าหมายของการเรียน และวิธีประเมินผล ของการทดลองในครั้งนี้	วันที่ 18, 20 พ.ค. 2554
2. ผู้วิจัยทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่างใช้เวลาทดสอบ 1 ชั่วโมง	วันที่ 25, 27 พ.ค. 2554
3. ผู้วิจัยสอนนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจำนวน 8 แผน 16 ชั่วโมง	
- แผนที่ 1 เรื่อง การอ่านวรรณกรรมเรื่องสั้น	วันที่ 1, 8 มิ.ย 2554
- แผนที่ 2 เรื่อง การพิจารณาวรรณกรรมเรื่องสั้น	วันที่ 15, 22 มิ.ย 2554
- แผนที่ 3 เรื่อง การอ่านบทความ , สารคดี	วันที่ 29 มิ.ย - 6 ก.ค. 2554
- แผนที่ 4 เรื่อง การพิจารณาบทความ , สารคดี	วันที่ 13, 20 ก.ค. 2554
- แผนที่ 5 เรื่อง การอ่านบทร้อยกรอง	วันที่ 27 ก.ค. - 3 ส.ค. 2554
- แผนที่ 6 เรื่อง การพิจารณาบทร้อยกรอง	วันที่ 10, 17 ส.ค. 2554
- แผนที่ 7 เรื่อง การอ่านวรรณกรรมนวนิยาย	วันที่ 24, 31 ส.ค. 2554
- แผนที่ 8 เรื่อง การพิจารณาวรรณกรรมนวนิยาย	วันที่ 7, 14 ก.ย. 2554

ตาราง 2 (ต่อ)

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล	ระยะเวลา
4. ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบชุดเดิมที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน	21 กันยายน 2554
5. ตรวจสอบผลการทดสอบแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน	

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยก่อนเรียนและหลังเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
2. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยก่อนเรียนและหลังเรียนของ กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีการสอนอ่านแบบกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent
3. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยก่อนเรียนและหลังเรียนของ กลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนอ่านแบบปกติโดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent
4. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทยหลังเรียนระหว่างกลุ่ม ทดลองที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีวิธีการสอนอ่านแบบกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนอ่านแบบ ปกติ โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมที่ต้องการวัดความสามารถในการอ่าน โดยพิจารณาหาความสอดคล้อง (IOC) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2545 : 117)

2.2 หาค่าความยากง่าย (p)

2.3 หาค่าอำนาจจำแนก (r)

2.4 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR - 20 ของคูคเตอร์ ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 130 - 137)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 สถิติที่ใช้เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทย ก่อนและหลังการทดลองทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม คือ สถิติทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent

3.2 สถิติที่ใช้เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจวรรณกรรมไทย หลังการทดลอง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม คือ สถิติทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent